

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TÜRK TARİH KURUMU

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	10
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	11
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	11
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	12
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	13
7.	DENETİM BULGULARI.....	13
8.	EKLER.....	20

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2019-2020 Yılları Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşme Rakamlarının Karşılaştırılması	5
Tablo 2:2020 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşme Dağılımı	5
Tablo 3: 2019–2020 Yılları Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme Rakamlarının Karşılaştırılması	6

KISALTMALAR

AYK	: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
AŞ	: Anonim Őirket
BDDK	: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BGYS	: Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
BKK	: Bakanlar Kurulu Kararı
BT	: Bilgi Teknolojileri
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
KİT	: Kamu İktisadi TeŐebbüsü
KMYKK	: Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
RG	: Resmi Gazete
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TCMB	: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TDK	: Türk Dil Kurumu
TTK	: Türk Tarih Kurumu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Kurum Bünyesinde Mevcut Bilgi Teknolojileri (BT) Sistemleri Hususunda Eksikliklerin Bulunması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Türk Tarih Kurumu, Atatürk'ün direktifiyle “Türk tarih ve medeniyetini bilimsel yollardan incelemek amacıyla” 28.04.1930 tarihinde Türk Tarih Heyeti olarak kurulmuştur. Heyetin adı 15.04.1931’de Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti, dil devriminden sonra 3.10.1935 tarihinde Türk Tarih Kurumu olmuştur.

18.10.1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 134’üncü maddesiyle Atatürk’ün manevi himayelerinde Cumhurbaşkanlarının gözetim ve desteğiyle Cumhurbaşkanınca ilgilendirilecek bakanlığa bağlı “Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu” kurulmuş; Kurumun organları, çalışma usulleri ve özlük işleri ile kuruluşuna dair kurumlar üzerindeki yetkilerinin yasayla düzenlenmesi öngörülmüştür.

Anayasanın bu hükmüne uygun olarak çıkarılan 11.08.1983 tarihli ve 2876 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu’nda Türk Tarih Kurumu (*İdare*), Türk Dil Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi ve Atatürk Kültür Merkezi ile birlikte kamu tüzel kişiliğine sahip dört kurumdan biri olarak tanımlanmıştır. Ancak değişen koşullarda bazı ihtiyaçlara cevap verememesi sebebiyle 2876 sayılı Kanun’un 519 sayılı KHK ile değiştirilen 18 maddesi, yetki Kanunu’nun Anayasa Mahkemesi tarafından iptaliyle uygulama alanı bulamamış ve bu durum mevzuat boşluğuna yol açmıştır. Bunun üzerine İdarenin teşkilat yapısındaki son değişiklik 11.10.2011 tarih ve 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile yapılmıştır.

İdarenin kuruluş amacı; Türk ve Türkiye tarihi üzerinde, özgün ve evrensel yetkinlikte bilimsel araştırmalar yapmak ve yapılmasını sağlamak; bu araştırmaların sonuçlarını yayımlamak, eğitim ve kurslar yoluyla paylaşmak; bilimsel tarih araştırmaları temelinde, bilimde ve eğitimde mükemmelliği özendirmek, toplumda tarih bilincini ve kültürünü geliştirmek; Türk ve Türkiye tarihçiliğini uluslararası platformlarda etkin bir konuma getirmektir. İdarenin bu amacı gerçekleştirmek üzere yürüteceği görevleri 664 sayılı KHK’nın 11’inci maddesinde ayrıntılı biçimde belirtilmiştir. Yine KHK’nın 14’üncü maddesi uyarınca hazırlanmış bulunan “Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Asli, Şeref ve Haberleşme Yönetmeliği” hükümlerine göre İdarenin görev alanına giren hususlarda üstün nitelikli bilimsel araştırma ve eserleriyle eğitim, öğretim, kültür ve sanat hizmetleriyle temayüz etmiş Türkiye Cumhuriyeti uyruklu kişiler arasından seçilen 36 asli üye Bilim Kurulunu oluşturmaktadır.

İdare, 2020 yılı faaliyet döneminde, önceki yıllardan devam eden beş projeye destek vermiştir. Bunlar; İzmir Agora Ören Yerinde Bulunan Osmanlı Bakiyeleri; Envanter Çalışması: Karadağ'da Osmanlı Mimari Eserleri; 19. Yüzyıl İngiliz Sanatçılarının Gravürlerinde İstanbul; Konya Hacı Fettah Mezarlığı'nda Bulunan Mezar Taşlarının Tipolojik, Epigrafik ve Kronolojik Açılardan Değerlendirilmesi projeleridir.

Kurum İçi Projeler kapsamında; Sicill-i Ahvâl Defterinin Yayına Hazırlanması; Külliyyât-ı Kavânin Projesi Kapsamında Eserin Özetlerinin Çıkarılması, Dizin Oluşturulması, Ortaya Çıkacak Eserin Yayına Hazır Hale Getirilmesi; Enver Kadı Kronika Adlı Eserinin (*Bosna Evrakının*) Yayına Hazırlanması; Yusuf Akyurt Koleksiyonunun Yayınlanması Projesi; Süheyl Ünver Koleksiyonu Projesi; Türk Tarih Lügatının Yayınlanması Projesi; Katalog Kayıtlarının Güncellenmesi Projesi; Yurtdışı Türk Kültürü Envanteri Projesi; Sinema ve Belgesel Film Yapımı Projesi olmak üzere 9 proje yürütülmüştür. İdare tarafından Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü ile yapılan protokol kapsamında, 2019 yılından devam eden 20 kazı projesine ek olarak, 2020 yılında 42 kazı projesine daha destek olunması öngörülmüş, böylece toplamda 62 adet kazı araştırmasına destek verilmesi planlanmıştır. Mamafih pandemi koşullarından dolayı 7 adet kazıya destek verilememiş, desteklenen kazı sayısı 55 olarak gerçekleşmiştir.

Yıl içinde 10 adet, İdare ve başka kurumlarla ortaklaşa düzenlenen, katılım sağlanan ve desteklenen kongre, konferans, panel, çalıştay ve sempozyum gerçekleştirilmiştir. 2020 yılında toplam 137 adet eserin basımı yapılmış; bu eserlerin 50 adedi yeni yayın, 84 adedi tıpkıbasım ve 3 adedi süreli yayındır.

İdare görev alanı çerçevesinde 2020 yılında yüksek lisans, doktora ve doktora sonrası olmak üzere, yurt içinde ve yurt dışında öğrenim gören ve bilimsel araştırma yapan 455 kişiye burs vermiştir. 38.126 kitap, 1.864 süreli yayın olmak üzere toplam 39.990 İdare yayını üniversitelere, kütüphanelere ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ücretsiz olarak dağıtılmış; 6 kitap fuarına katılım sağlanarak İdare yayınları okuyucuyla buluşturulmuştur.

Bu yapıyla İdarenin Misyonu (*Görevi*); Türk ve Türkiye tarihini çağdaş sosyal bilim anlayışıyla araştırmak ve yaymak; bu alandaki araştırmaları desteklemek ve toplumdaki tarih bilincini geliştirmektir.

İdarenin Vizyonu (*Hedefi*); Türk tarihçiliğini millî ve evrensel ölçekte en üst düzeye ulaştırmaktır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

02.11.2011 tarih ve 28103 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’ye göre: İdare, Yüksek Kuruma bağlı, özel bütçeli ve kamu tüzel kişiliğine sahip, görev alanında bilimsel hizmet ve faaliyette bulunan bir kurumdur.

İdare ayrı kamu tüzel kişiliğine sahip olup hizmet ve görevlerini, mevzuat hükümleri ile Yüksek Kurumun bünyesinde kurulu Yönetim Kurulunca belirlenen ilke, politika ve stratejiler doğrultusunda Yüksek Kurum Başkanlığının gözetim, denetim ve eşgüdümünde yerine getirmektedir.

Anayasada yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması; 10.05.2018 tarihli ve 7142 sayılı Kanun’un verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulunca 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı KHK hükümleriyle kararlaştırılmıştır.

Anılan KHK’nın Madde 41- 27.09.1984 tarihli ve 3046 sayılı Bakan Yardımcılarının Mali Hakları ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun’un; "Bağlılık, ilgililik ve ilişkililik değişikliği” kenar başlıklı 19/A maddesinde; *“bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlar (10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (III) sayılı cetvelde yer alan kurumlar dahil), Cumhurbaşkanınca, Cumhurbaşkanlığı veya bakanlıklarla ilgilendirilebilir. Söz konusu kuruluşların özel kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde bağlı, ilgili ve ilişkili olunan bakanlığa ya da bakana verilen yetki ve görevler ilgilendirilen bakanlık veya bakan tarafından kullanılır ve yerine getirilir. Bakan, bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların (5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan kurumlar dâhil) her türlü faaliyet ve işlemlerini denetlemeye yetkilidir”* düzenlemesine yer verilmiştir.

Buna göre, Bakanlıkların kuruluş ve görev esaslarını düzenleyen 27.09.1984 tarihli ve 3046 sayılı Kanun’un 19/A maddesi uyarınca Cumhurbaşkanlığınca 15.07.2018 tarih ve 30479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2018/1 sayılı Genelge Eki Listede Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun merkezi yönetimle olan bağ ve ilgisi Kültür ve Turizm Bakanlığının “İlgili kurumu” olarak belirlenmiştir.

İdare 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’ye göre bir başkan, bir başkan yardımcısı, bilim kurulu

ve iç denetçi ile hizmet birimlerinden oluşur. Hizmet Birimleri; Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Strateji Geliştirme Müdürlüğü ile Kütüphane Müdürlüğüdür.

664 sayılı KHK'nın 14'üncü maddesine göre İdarenin Asli Üyeleri, Şeref Üyeleri, Haberleşme Üyeleri olmak üzere üç türlü üyesi mevcuttur. Üyelikler için gereken nitelikler, yapılacak seçim ve görevlendirmelerin usulü, üyeliklerin sayısı, görev süresi, üyelerin görev, yetki ve sorumlulukları ve üyeliğe dair diğer hususlar yönetmelikle düzenlenmiştir.

İdarenin merkezi Ankara'da olup, taşra teşkilatı bulunmamaktadır.

İdare kadrolarının tespiti, ihdası, kullanımı ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar, 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Genel Kadro ve Usulü Hakkında 2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümlerine göre düzenlenir. Kurumun memur statüsündeki personeli, 657 sayılı Kanun hükümlerine tâbidir.

İdareye tahsis edilen toplam memur kadro sayısı 144 adet olup, 1 başkan, 1 başkan yardımcısı, 1 hukuk müşaviri, 1 iç denetçi, 1 kütüphane müdürü, 2 idari işler müdürü, 17 yüksek kurum uzmanı, 1 mali hizmetler uzmanı, 1 uzman, 6 şef, 1 muhasebeci, 1 ayniyat saymanı, 6 kütüphaneci, 1 mütercim, 11 memur, 14 bilgisayar işletmeni, 1 hemşire, 1 şoför, 1 dağıtıcı, 3 hizmetli olmak üzere toplam 72 adedi doludur.

İdarenin 2020 yılı faaliyet döneminde, 657 sayılı Kanun'a tabi 73 memur, 5510 sayılı Kanuna tabi 42 sürekli işçi pozisyonunda çalışanın yanı sıra, 2876 sayılı Kanun'un 97'nci maddesinin (a) fıkrası hükmü uyarınca görevlendirilmiş 1 dizgi operatörü ve 4/B sözleşmeli personel kapsamında 100 kişi olmak üzere toplam 216 personel istihdam edilmiştir.

1.3. Mali Yapı

İdareye Bütçe Kanunları ile tahsis olunan bütçe kaynağı özel bütçe olup, 2019 ve 2020 yıllarına ilişkin bütçe gelir ve giderleri aşağıda açıklanmıştır.

2019 yılında İdareye 31.12.2018 tarihli ve 30642 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7156 sayılı 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 15.476.000 TL ödenek tahsis edilmiş, yıl içerisinde yapılan aktarma ve eklemeler sonucunda toplam ödenek, 51.042.911 TL olmuştur. Ödeneğin %95,32 oranında 48.654.223 TL'si kullanılmıştır.

2020 yılında ise, İdareye 31 Aralık 2019 tarihli ve 30995 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7197 sayılı 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 16.360.000 TL ödenek tahsis edilmiş, yıl içerisinde yapılan aktarma ve eklemeler sonucunda toplam ödenek 94.176.398,23 TL olmuştur. Ödeneğin % 65,70’i olan 61.875.407,71 TL’si kullanılmıştır.

Tablo 1: 2019-2020 Yılları Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşme Rakamlarının Karşılaştırılması

Gider Türü	2019		2020		2019-2020 Bütçe Giderleri Artış veya Azalışı (%)
	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	
01. Personel Giderleri	7.453.284	6.988.924	16.622.517	14.674.644	109,97
02. SGK Devlet Primi Giderleri	1.287.609	1.159.832	2.722.526	2.352.954	102,87
03. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	24.209.000	23.687.214	14.994.400	14.587.555	-38,41
05. Cari Transferler	4.452.663	4.424.329	8.839.000	7.613.481	72,08
06. Sermaye Giderleri	13.640.355	12.393.924	50.997.956	22.646.774	82,72
Toplam	51.042.911	48.654.223	94.176.399	61.875.408	27,17

İdareye bütçe kanunıyla tahsis olunan ödenekler ve harcamalar ağırlıklı olarak mal ve hizmet alım giderleri, personel giderleri ile sermaye giderleri üzerinde yoğunlaşmıştır.

Tablo 2:2020 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşme Dağılımı

Birinci Düzey 830 Bütçe Giderleri	2020 Yılı Harcamaları	
	TL	%
01. Personel Giderleri	14.674.644	23,72
02. SGK Devlet Primi Giderleri	2.352.954	3,80
03. Mal ve Hizmet Giderleri	14.587.555	23,58
05. Cari Transferler	7.613.481	12,30
06. Sermaye Giderleri	22.646.774	36,60
Toplam	61.875.408	100,00

İdarenin gelirleri 664 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin 26’ncı maddesinin 2’nci bendinde aşağıdaki şekilde sayılmıştır;

a) Genel Bütçeden Yapılacak Yardımlar

İdare tüzel kişiliği haiz, özel bütçeli kamu kuruluşu olarak güçlü nakit varlığı ve mali yapısı nedeniyle genel bütçeden her hangi bir yardım almamaktadır.

b) Atatürk’ün Vasiyetinde Yer Alan Gelirler

İdarenin en önemli gelir kalemini Atatürk’ün vasiyetine dayalı gelirler oluşturmaktadır. Mustafa Kemal Atatürk’ün, Ankara 3’üncü Sulh Hukuk Mahkemesinin 28.11.1938 tarihli ve 938/95 sayılı Kararı ile açılıp, okunup, tutanağa geçirilerek ilgililerine tebliğ edilmiş bulunan

05.09.1938 tarihli Vasiyetnamesine göre Türkiye İş Bankası AŞ sermaye hisselerinin Atatürk'e ait %28,09'una ilişkin temettü gelirleri yarı yarıya Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumuna tahsis edilmiştir.

Vasiyetname ile Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu irat tahsis edilen mûsâleh (*lehine vasiyet olunan*), Türkiye İş Bankası AŞ'de sadece para ve hisse senetlerinin nemalandırılmasını temin etmek üzere vasiyeti tenfiz memuru olarak tayin edilmişlerdir.

Anayasa'nın 134'üncü maddesinde, Türk Tarih Kurumu ile Türk Dil Kurumu için Atatürk'ün vasiyetnamesinde belirtilen mali menfaatler saklı olup kendilerine tahsis edileceği hüküm altına alınmıştır.

c) Her Türü Bağış, Yardım ve Vasiyetler

d) Kurum Başkanlıklarının Gelirlerinin Değerlendirilmesinden Elde Edilen Gelirler

e) Diğer Gelirler

Böylece İdarenin ana gelir kalemleri; Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri (*Mal ve hizmet satış gelirleri – KİT ve kamu bankaları gelirleri – Diğer teşebbüs ve mülkiyet gelirleri*), Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler (*Kurumlardan ve kişilerden alınan yardım ve bağışlar*) ile Diğer Gelirlerden (*Faiz gelirleri, para cezaları, diğer çeşitli gelirler*) oluşmuştur.

İdarenin yukarıda belirtilen gelirlerinin tamamı finansal tablolarına yansıtılmış olup, mali tablolarına yansıtılmamış herhangi bir geliri bulunmamaktadır.

Tablo 3: 2019–2020 Yılları Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme Rakamlarının Karşılaştırılması

EKO. KOD.	Açıklama	2019 Yılı		2020 Yılı	
		Planlanan Gelir (TL)	Gerçekleşen Gelir (TL)	Planlanan Gelir (TL)	Gerçekleşen Gelir (TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	189.352.000	2.003.083	206.032.000	2.152.836
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.000	-	2.000	-
05	Diğer Gelirler	12.089.000	287.234.394	6.015.000	86.210.670
09	Ret ve İadeler (-)	-	-	-	(1.777)
Genel Toplam		201.443.000	289.237.477	212.049.000	88.361.729

İdarenin 2020 yılı gelirleri incelendiğinde, 664 sayılı KHK'da sayılan gelirlerden “*genel bütçeden yapılacak yardımlar*” ve “*Atatürk'ün vasiyetinde yer alan gelirler*” ile “*bağış ve yardım gelirleri*” dışındaki bütün gelirleri elde ettiği görülmektedir.

2020 yılı geliri olarak 212.049.000 TL öngörülmüş, yılsonunda %41,67 oranında

88.361.729 TL net bütçe geliri gerçekleşmiştir.

İdarenin en önemli gelir kalemi, tevdiat hesaplarından elde ettiği faiz gelirleridir. İdarenin Tek Hazine Kurumlar Hesabına dahil edildiği 8 Nisan 2020 tarihine kadar elde ettiği faiz gelirleri önceki döneme göre %69,40 oranında azalarak 86.133.154 TL tutarında gerçekleşmiştir.

İdarenin ana faaliyet alanlarından kitap, dergi yayın satış gelirleri ise, önceki döneme göre %8,22 artış kaydederek 2.101.886 TL düzeyinde gerçekleşme göstermiştir.

İdare bütçesi içinde gösterilmeyen sosyal tesisler, döner sermaye, şirketler, özel hesaplar gibi teşekküller bulunmamaktadır.

İdare, en önemli gelir kalemi olan Atatürk'ün mirası kapsamında Türkiye İş Bankası AŞ'den 2020 yılı için öngörülen 204.337.000 TL tutarındaki temettü gelirlerinden her hangi bir gelir elde edememiştir.

Türkiye İş Bankası AŞ, bankacılık mevzuatı çerçevesinde, Esas Sözleşme'ye göre 01.01.2019 – 31.12.2019 dönemi kar dağıtımını izni için BDDK'ya başvuruda bulunmuştur. BDDK, bankacılık sektörünün geneline ilişkin özkaynak yapısının olabildiğince güçlü tutulmasına yönelik ihtiyatlı politikası paralelinde kârın bünyede bırakılması gerekliliğinden hareketle, Türkiye İş Bankası AŞ'nin 2020 yılı net dönem kârının Esas Sözleşmeye göre nakden dağıtılması talebini uygun bulmamıştır. Bu çerçevede, Türkiye İş Bankası Yönetim Kurulunun 31.03.2020 tarihli kararı uyarınca, kârın Esas Sözleşme'nin 58'inci maddesinin (a) bendinde belirtilen yedek akçeler ayrıldıktan sonra kalan kısmının olağanüstü yedek akçeye aktarılması hususu, 31.03.2020 tarihli Banka Genel Kurulunca onaylanmıştır.

İdarenin 31.12.2020 tarihi itibarıyla mevduat hesapları 926.927 TL tutarındaki döviz tevdiat hesabıyla sınırlı kalmıştır. İdare, Tek Hazine Kurumlar Hesabına dahil edildiği 8 Nisan 2020 tarihinden sonra mevduat hesaplarına dayalı faiz geliri elde edememiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğünün Türk Dil Kurumuna muhatap 18.12.2018 tarih ve E.30638 sayılı yazısı ile;

“28.3.2002 tarih ve 4749 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi uyarınca yayımlanan 8.8.2018 tarihli ve 17 sayılı “Tek Hazine Kurumlar Hesabına Alınacak Kamu İdareleri ve Hesapların Belirlenmesi Hakkında Cumhurbaşkanı Kararı” ile Tek Hazine Kurumlar Hesabı kapsamında değerlendirilecek mali kaynakların belirlenmiş olduğu, anılan Karar uyarınca söz konusu mali

kaynakların Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecek ve ilgili kamu idarelerine bildirilecek takvim doğrultusunda Tek Hazine Kurumlar Hesabı kapsamına alınmasının öngörüldüğü; bununla birlikte, aynı Karar uyarınca kaynakları Tek Hazine Kurumlar Hesabı kapsamına alınan kamu idarelerinin Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen takvime uyacak şekilde ve Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde, mevcut hesaplarını kapatma ve Tek Hazine Kurumlar Hesabıyla ilişkili yeni hesap açma işlemlerini tamamlamakla sorumlu kılındıkları; bu çerçevede, Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumunun, 2 Ocak 2019 tarihi itibarıyla Tek Hazine Kurumlar Hesabı Uygulaması kapsamında sisteme dahil edilmesinin öngörüldüğü; bu kapsamda, ekte yer alan Usul ve Esaslar çerçevesinde gerekli işlemlerin yapılarak belirtilen tarihte söz konusu uygulamaya başlanmasının gerektiği hususu” talimatlanmıştır.

İdare, söz konusu talimatlar uyarınca 20 Mart 2020 Cuma günü Vakıfbank Başkent Şubesinde 113.852.382,72TL, vadesi 8 Nisan 2020 tarihinde dolan Halk Bankası Kamu Kurumsal Şubesi nezdindeki vadeli hesaptan faiz getirisi ile birlikte 26.796.659,55TL ve vadesi 8 Nisan 2020 tarihinde dolan Ziraat Bankası Ankara Kamu Kurumsal Şubesi nezdindeki vadeli hesaptan faiz getirisi ile birlikte 1.573.079.897,85TL olmak üzere toplam 1.713.728.940,12TL Hazine ve Maliye Bakanlığı’na aktarılmıştır. 31.12.2020 tarihi itibarıyla 1.663.375.041,83TL tutar 135- Tek Hazine Kurumlar Hesabından Alacaklar hesabında mali tablolara yansıtılmıştır.

09.08.2018 tarih ve 30504 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan “Tek Hazine Kurumlar Hesabı Uygulamasına İlişkin Yönetmelik”in “Nema Paylaşımı” kenar başlıklı 23’üncü maddesinde; “Mali kaynakları Tek Hazine Kurumlar Hesabı uygulaması kapsamında değerlendirilen belediyeler, il özel idareleri, kamu iktisadi teşebbüsleri ve söz konusu idarelerin bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmeleri ile birliklerinin Tek Hazine Kurumlar Hesabına alınan kaynaklarının değerlendirilmesi sonucu elde edilecek getiriden ilgili kamu idareleri ile paylaşılacak olan tutarların, TCMB tarafından aylık bazda ilgili aya ilişkin olarak en son açıklanan bankalarca bir aya kadar vadeli mevduata uygulanan ağırlıklı ortalama mevduat faiz oranının yüzde yetmişisi esas alınarak ve Ek-3’te yer alan formüle uygun olarak belirleneceği; hesaplanan tutarların, Bakanlık bütçesine bu amaçla konulacak tertiplere gider kaydedilerek ilgili kamu idaresinin Hazineden olan alacak bakiyesine izleyen yılın Ocak ayı sonuna kadar ekleneceği” düzenlemesine yer verilmiş; ancak görüleceği üzere Türk Tarih Kurumunun Tek Hazine Kurumlar Hesabı’na alınan nakit varlıkları ise nema uygulamasının dışında bırakılmıştır. Dolayısıyla İdare, 8 Nisan 2020 tarihinden itibaren bu varlıklarından herhangi bir faiz geliri elde edememektedir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

İdare; Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumuna bağlı, tüzel kişiliği haiz, özel bütçeli bir kamu kuruluşu olarak, 10.07.2009 tarihli ve 27284 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 5917 sayılı Kanun’un 47’nci maddesinin 15/a bendi uyarınca 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun Ekli (II) sayılı Cetvelinde “B-Özel Bütçeli Diğer İdareler” kapsamında yer almaktadır.

İdare, muhasebe kayıtlarını ve kanuni defterlerini (*Yevmiye defteri, Büyük defter, Kasa defteri ve Yardımcı hesap defterleri*) 5018 sayılı Kanun’un 33., 49., 80. ve Geçici 3’üncü maddeleri uyarınca hazırlanıp, Hazine ve Maliye Bakanlığınca Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği, Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdareleri Muhasebesi Hesap Planı (*RG:27.12.2014, mükerrer 29218*), Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği Çerçeve Hesap Planı (*RG:23.12.2014, mükerrer 29214*) ve Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği (*RG:31.12.2005, mükerrer 26040*) Ek ve değişiklikleriyle bu konularda yayımlanan diğer tebliğlerdeki düzenleme hükümlerine uygun şekilde Türk Lirası cinsinden tutmakta ve temel mali tabloları (*Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu, Nakit Akış Tablosu, Öz Kaynak Değişim Tablosu, Bütçelenen ve Gerçekleşen Tutarların Karşılaştırma Tablosu*) ile diğer mali tablolarını, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlamaktadır.

İdare, muhasebe işlemlerini 2006 yılından 20.08.2017 tarihine kadar “Say2000i” üzerinden yürütmüştür. Muhasebe, Personel ve Maaş, Sağlık Harcamaları, Mevzuat Bilgi ve Online Destek olmak üzere beş ayrı modülden oluşan Say2000i, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından 2001 yılı sonunda Türkiye genelinde 1668 saymanlığa kurulan bilgisayar ağında kullanılan, Oracle Server üzerinde çalışan web tabanlı saymanlık otomasyon projesi olup, tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sisteminin temelini atmıştır. TTK gibi özel bütçeli idareler ise, 2006 yılında sisteme entegre edilmiştir.

Ancak, bütçe kanunu hazırlıklarının başlatılmasından kesin hesabın TBMM’de

kanunlaşmasına kadar geçen mali işlemlere ilişkin süreçlerde kullanılan otomasyon sistemlerinin, elektronik belge, elektronik imza, otomatik muhasebe gibi yeni teknolojik imkanlara kavuşturulması ve kamu mali yönetim sistemi için süreç odaklı bütünleşik bir bilişim sistemi altyapısının oluşturulması amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü koordinasyonunda ayrıca yürütülen Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi Projesi'nin ilk adımını teşkil eden "Yeni Devlet Muhasebesi Bilişim Sistemi" ile "Yeni Harcama Yönetim Sistemi", temel fonksiyonları itibarıyla 2017 yılında kullanıma hazır hale getirilerek Merkezi Yönetim kapsamında belirlenmiş altmış sekiz kamu idaresinde (*TTK dahil*) pilot olarak devreye alınmıştır.

Böylece, 20.08.2017 tarihi itibarıyla Say2000i Sistemini terk ederek Yeni Devlet Muhasebesi Bilişim Sistemini pilot olarak kullanmaya başlayan İdare, 2019 yılı tüm muhasebe kayıt, dönem sonu ve mahsup işlemlerini de Muhasebat Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen Yeni Devlet Muhasebesi Bilişim Sistemi'nde gerçekleştirmiştir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici mizan ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Özkaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde

zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Türk Tarih Kurumunun iç kontrol sistemi; 5018 sayılı KMYKK'nin 55, 56 ve 57 nci maddeleri, Hazine ve Maliye Bakanlığınca yayımlanmış olan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usûl ve Esaslar, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, Kamu İç Kontrol Standartları Rehberi, Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi ile Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan 2.12.2013 tarih ve 70451396-24 sayılı "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum" konulu Genelge çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Üst yöneticinin 3.4.2014 tarihli oluru ile iç kontrol sisteminin kurulmasına yönelik çalışmalar başlatılmış ve "İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu" ile "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu" oluşturulmuştur. Kurum tarafından ilk "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı" 2015 ve 2016 yıllarını kapsayacak biçimde 31.12.2014 tarihi itibarıyla hazırlanmıştır.

Kurumda; İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Strateji Geliştirme Müdürlüğü, Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü ve Kütüphane Müdürlüğü olmak üzere dört birim ve bunun yanında Başkana bağlı olarak görev yapan Başkan Yardımcısı, İç Denetçi ve Hukuk Müşaviri bulunmaktadır.

İç Kontrol Eylem Planı incelendiğinde; Standartlara ait mevcut durum analizi bölümüne mevzuat isimleri yazılmakla birlikte standartların büyük bir çoğunluğu için makul güvence sağlanabilmesi amacıyla alt eylemler öngörülmüş olup, eylemlerden sorumlu birim ve çalışma grupları ile işbirliği yapılacak birimler belirlenerek alt eylemler için somut çıktılar öngörülmüştür.

Kamu idaresinde iç kontrolün unsurlarından olan iç denetim mekanizmasında; 22.12.2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 16'ncı maddesine istinaden yayımlanan 2013/4625 sayılı BKK eki Karar ile Kuruma üç adet iç denetçi kadrosu tahsis edilmiş olmasına rağmen, sadece bir kadroda iç denetçi istihdam edilmiştir.

Kurum iç denetçisi tarafından; görev alanına giren konular itibarıyla İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından yayımlanan usul ve esaslara uygun olarak denetim rehberi, 2006/10654 sayılı BKK ile yayımlanan İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında

Yönetmelik’i dikkate alarak kendi yönergesi hazırlanmıştır.

2012/1 sıra nolu “Türk Tarih Kurumu Başkanlığı Ön Mali Kontrol İşlemleri Genelgesi” ile; Türk Tarih Kurumu harcama birimi Strateji Geliştirme Müdürlüğünce yürütülecek ön mali kontrol faaliyetlerine ilişkin ilke, iş, işlem ve süreçler belirlenmiştir.

Anılan Genelge 5018 sayılı Kanun uyarınca çıkarılmış bulunan “İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar”a uyumlu düzenlemeler içermektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Türk Tarih Kurumunun 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kurum Bünyesinde Mevcut Bilgi Teknolojileri (BT) Sistemleri Hususunda Eksikliklerin Bulunması

TTK’nın bilgi teknolojileri sistemine yönelik alt yapı ve kablolama işlerinin 20 yılı aşkın süre önce kurulduğu, bu süre zarfında sisteme yönelik köklü çözümlere gidilmediği tespit edilmiştir. Bununla beraber özellikle 2020 yılı içerisinde bazı yenileme çalışmaları yapıldığı görülmüştür. Bu kapsamda;

- Artan bilgisayar ve çevre birimleri ihtiyaçları kapsamında 22 masaüstü bilgisayar, 6 laptop, 3 fotokopi makinesi, kurum yayınlarının dijitalleştirilmesi için 6 yüksek çözünürlüklü

tarayıcı satın alınmıştır.

- Kurumdaki data altyapısının iyileştirilmesi amacıyla Kuruma ait iki binada her kata hub cihazları satın alınarak ağ yapısının yavaşlığı, güvenlik riski ve kitlenmelere yol açan durumlar tamamıyla giderilmiştir. Buna bağlı olarak her iki binadaki tüm data kablolarının hepsi CAT-6A kablo ile değiştirilmiştir.

- Kurumun ağ güvenliğinin tesisi kapsamında Ağ Erişim Kontrolü Cihazı (NAC-Network Access Control) satın alınmıştır.

- Kurumun fiziksel güvenliği kapsamında Ankara Emniyet Müdürlüğü tarafından yapılan inceleme sonrası hazırladığı rapora karşılık olarak IP bazlı güvenlik kamera sistemi devreye alınmıştır. Buna ilişkin kablolar CAT-6A olarak kurumun belli yerlerine yerleştirilmiştir. CCTV odası olarak bir mekan düzenlenmiş giriş-çıkış kontrolü olacak şekilde yapılandırılmıştır.

- Kurum'un 1990 lı yıllardan beri kullandığı Analog Telefon santral sistemi iptal edilip IP bazlı telefon sistemine geçilmiştir. Kurulacak sisteme ilişkin Kurumun her bir kullanıcıasına ulaşacak şekilde CAT-6A kablosu döşenmiştir.

- Kurum personelinin kullandığı bilgisayarlara ait işletim sistemleri yıllara sair lisanssız bir şekilde kullanıldığı tespit edilmiş buna karşılık lisanslı işletim sistemi satın alınmış ve bütün bilgisayarlara kurulumu gerçekleştirilmiştir.

Bir kurumda bilişim teknolojileri yönetim yapısının kurulması; kurumun stratejik hedeflerine ulaşmasını, paydaşların ihtiyaçlarına uygun ürünler ortaya çıkarılmasını, BT ile ilgili risklerin yönetilmesini, kaynakların daha etkin kullanılmasını, bilgi güvenliği gereklerine ve yasal mevzuata uygun çalışılmasını sağlamaktadır.

Bu doğrultuda TTK nın mevcut BT Sistemlerini tespit etmek amacıyla, Bilişim Sistemleri Denetim Kılavuzu çerçevesinde; BT yönetimi/yönetimi, Bilgi güvenliği, İşletim ve bakım yönetimi, İş sürekliliği ve felaket kurtarma, Uygulama, Dış tedarik, Sistem Geliştirme ve Proje Yönetimi alt başlıklarıyla ilgili toplam 71 soru yöneltmiştir. Toplam 71 sorunun 31 adedine evet, 40 adedine hayır cevabı verilmiş olup, %60 lara varan olumsuz kontrol sonucu elde edilmiştir. Kuruma yöneltilen sorulara verilen cevapların incelenmesiyle, Kurumun bu konuda eksikliklerinin bulunduğu anlaşılmaktadır.

Bilgi Teknolojileri Yönetişimi/Yönetimi kapsamında;

Kurumun yazılı ve müstakil bir BT stratejisi yoktur,

BT'ye ilişkin stratejik planlamanın ve koordinasyonun sağlanmasına yönelik "BT Yönlendirme Kurulu gibi" bir mekanizma mevcut değildir,

İç denetim birimi tarafından bilişim sistemleri denetlenmemektedir,

Bilişim sistemlerine ilişkin risk kütüğü tutulmamaktadır,

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa uygun şekilde kişisel verilerin işlenmesi, saklanması ve imhası sağlanmamaktadır.

Bununla beraber Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu bünyesinde kendisine bağlı 4 kuruluş ile birlikte Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisinin Temmuz 2020 de yayınladığı Bilgi ve İletişim Güvenliği rehberi kapsamında ortak bir strateji belirlenmesi için çalışmalar başlatılmıştır.

Bilgi Güvenliği kapsamında;

Kurumun yazılı bir bilgi güvenliği politikası bulunmamaktadır,

Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS) sertifikası yoktur,

Fiziksel ve çevresel güvenlik, ağ yönetimi ve güvenliği, işletim sistemi güvenliği, veri tabanı yönetimi ve güvenliği, internet, e-posta, mobil cihaz kullanımı, mantıksal erişim, vb. konularda, bilgi güvenliğine ilişkin prosedürler yazılı olarak belirlenmemiştir, (Bahse konu bu prosedürler rapor tarihi itibariyle Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Bilgi İşlem Birimi tarafından yönetilmektedir. Mezkûr prosedürlerin her bir kurum için ayrı ayrı yazılıp müstakil hale getirilmesi gerektiği düşünölmektedir.

Bilgi güvenliği sorumlusu atanmamıştır,

Bilgi varlıkları güvenlik gereksinimlerine göre sınıflandırılmamıştır,

Bilgi güvenliğine ilişkin eğitim faaliyetleri yapılmamaktadır,

Siber Olaylara Müdahale Ekibi (SOME) kurulmamıştır,

Sistem odasına fiziksel erişim kayıt altına alınıyor ve erişimlerin yetki dâhilinde gerçekleştirilmesi sağlanamamaktadır,

Sistem odasında yangın algılama ve söndürme sistemi kurulmamıştır.

Kullanımdan çıkartılacak veya imha edilecek BT varlıkları için uygun bir prosedür belirlenmemiştir.

İşletim ve Bakım Yönetimi kapsamında;

BT hizmetlerinin aksamasına neden olan olayların takip, yönetim ve çözümüne ilişkin prosedürler oluşturulmamıştır,

BT'ye ilişkin olay ve problemlerin çözümü için Bilgi İşlem birimi bulunmakla beraber bu problemlerin çözümü için “yardım masası” gibi özel bir birim kurulmamıştır, Bundan mütevellit olası ciddi sorunlarda Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Bilgi İşlem biriminden destek alınmaktadır.

BT varlıkları üzerinde gerçekleştirilecek değişiklikler ve acil durum değişikliklerinin yönetimi için prosedür mevcut değildir,

Hizmet ve kaynaklara ilişkin kapasite ve performans yeterliliği izlenmekte, ancak raporlanmamaktadır,

BT varlıklarının düzenli bakımlarının yapılmasına yönelik prosedür ve bakım planı yoktur.

İş Sürekliliği ve Felaket Kurtarma kapsamında;

Kurumun bir iş süreklilik planı yoktur,

Kurumun yazılı bir yedekleme prosedürü yoktur,

Alınan yedekler kurumun bilişim sistemlerinin bulunduğu mekândan farklı ve güvenli bir ortamda muhafaza edilmemektedir,

Uygulama kapsamında;

Uygulamalara erişimde güçlü parola politikaları uygulanmamaktadır,

İşlem uygulama sürecine ilişkin hata ve beklenmedik durum raporları yönetim tarafından gözden geçirilmemektedir,

Çıktıların elde edilmesine, korunmasına, saklanmasına ve doğru yere/kullanıcıya ulaşmasına ilişkin bir prosedür bulunmamaktadır.

Dış Tedarik kapsamında;

Sözleşme ve şartnamelerde bilgi güvenliğine ilişkin hükümlere yer verilmemiştir,

Yüklenici ve çalıştırdığı personeli ile gizlilik sözleşmeleri yapılmamıştır,

Sözleşmede kurum için geliştirilen yazılımlar üzerinde fikri mülkiyet hakkını düzenleyen hükümlere yer verilmemiştir.

Sistem Geliştirme ve Proje Yönetimi kapsamında;

Sistemin; ulusal stratejik planlar, ulusal dönüşüm programları, üst politika belgeleri, Kurumun stratejik planı-hedefleri ve ilgili mevzuat ile ilişkisi kurulmuş ve dokümante edilmemiştir,

Önceki ve mevcut projeler ile diğer kurumların yapmış olduğu benzer projeler ve diğer projelerle etkileşim değerlendirilmişse de dokümante edilmemiştir,

Gerekliliklerin tespitine ve kaynak planlamasına ilişkin değerlendirmeler gerçekleştirilmemiş ve dokümante edilmemiştir,

Proje yöneticisi görevlendirilmemiştir,

Proje yönetimine ilişkin organizasyon şeması belirlenmemiştir,

Projenin yönetilmesine ilişkin bir plan hazırlanmamıştır,

Geliştirmeye/projeye ilişkin riskler belirlenmemiş ve dokümante edilmemiştir,

Değişikliklerin yönetilmesine ilişkin süreçler belirlenmemiş ve dokümante edilmemiştir,

Geliştirilen yazılım için, kurum personeli tarafından kullanıcı kabul testleri yapılmakla beraber belgelendirilmediği görülmüştür.

Geliştirilen sistem, kullanılabilirlik, yönetim, destek ve bakım açısından belgelendirilmemiştir,

Geliştirilen sistem için kullanıcı memnuniyeti ölçülmemektedir.

Tüm bu nedenlerle;

Donanımların ve yazılımların daha etkin ve verimli kullanılabileceği, sürdürülebilirliğin sağlanacağı, yedeklemenin yapılacağı ortamın oluşturulmasının,

Kritik verilerin mutabık kalınan bir Felaket Kurtarma Merkezine yedeklenmesinin ve yedekten geri dönüş senaryolarının gözden geçirilmesinin,

gerekli olduğu değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
İhale Kanunu'ndaki Temel İhale Usulleri Yerine "İstisna" Kapsamındaki Usuller İle Mal ve Hizmet Alımı Yoluna Gidilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Taşınır Mal Yönetmeliği'nin Bazı Hükümlerine Uyulmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	